

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 69. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. AUGUSZTUS 28-án.

V. Year. No. 69.

VÁLASZ PERÉNYINEK.

MENTS MEG, ISTEN, A JÓ BARÁTAINKTÓL...

Ments meg, Isten, a jó barátaitól, az ellenségtől magam védem meg magamat.

Ez a közmondás jutott az eszembe, midőn a *Bevándorló* augusztus 14-iki 65-ik számában főt. *Perényi László* perth amboy-i római katolikus plébános cikkét elolvastam.

Nem vagyok elég szerencsés a tudós plébános urat személyesen ismerni, aki így váratlanul, üstökös módjára jelent meg Ortinszky püspök urnak felhőbe borult egén, de nem hagyhatom szó nélkül a filozofáját, mely ugyan inkább okoskodásnak, mint filozofának nevezhető.

Egyben dicsérem az eszét, amiért Aezopus bácsit még el nem felejtette. Az ő meséjéig mindig tanulságosnak bizonyultak. S az idézett békakirályság kitünően illik az itteni görög katolikus püspökségre. De kérem tisztelettel: nem-e igazuk volt a békáknak, amikor sem a tehetetlen fatuskót, sem a falánk golyát — mely a saját alattvalóit felfalta, — királyuknak elismereni nem akarták?

Amíg a mese tart, egyetértek én is a perth amboy-i plébános urral, aki azonban, mikor a mese világából a valóságba megy át, „dicséretes kivételeket” említve, előkelő kézigyintéssel végez a görög katolikus papokkal s abbéli böles tanácsát fátalja fel nekünk, hogy a sok „izmus” közül tegyük magunké a „self made man”-é.

Hát kedves plébános ur, az ön *self made man*-je talán inkább *mad man*, s ha elolvassák a galicziai Sambori törvényeknek 1897-ről keltezett 6268. számú aktáit, akkor kétségtelenül megváltoztatná nekünk adott tanácsát. Hogy Ortinszky püspök ur Rómából jött, az lehet, de Rómának sok az utczája s Ortinszky ur bizonyára olyanból került ide, amelyen az igazi főpapok nem járnak, mert az *Ea semper* végrehajtására józan észszel sem magyar, sem más nemzetiségbeli ember nem vállalkozik.

Az *Ea semper* nem vonatkoztható a magyar szent korona országából jövő görög katolikusokra, mivel a mi kölcsönös szent uniónk Rómával, illetve a Szent Atyával más paragrafusokon alapul, amely paragrafusok egyoldalulag meg nem másíthatók, mivel akkor az egyezés ipso facto megszűnne.

Mi a szent ügyünknek árulói nem leszünk, nem lehetünk annál kevésbé, mert a szent unió értelmében megkötött az Egy Fő Isten trónjánál, nem pedig Göre Gábor bíró uraméknál. Mi akképp lettünk nevelve, oktatta és kőpésítve, hogy azt, ami az atyáinké volt, ami a miénk s ami a gyermekeinké lesz, soha hűtlenül fel ne adjuk.

A plébános ur azt mondja, hogy ő mindaddig, amíg Ortinszky püspök ur ki nem jött Amerikába, nem tudta, hogy létezik ukráinizmus s hogy Ukrajnáról csak annyit tudott, hogy híres lovai vannak. Csodálódik, plébános ur, szomarái is vannak, s hogy az ukráinizmusról nem hallott soha, az nem a mi hibánk. Odaát már számos áldozatot szedett ez a politikai rögeszme; csak legutóbb is Potocki gróftól gyilkolták meg az ő nevében. S itt csak Ortinszky ur sajtó-organumát, csak a Scrantonban megjelenő *Scoboda*-t kellene néha-néha olvasgatni, akkor a plébános ur meggyőződne, hogy van ukráinizmus és megtanulná, hogy mi az ukráinizmus.

Hogy a strucczmadár nem látja a veszélyt, onnan van, hogy a homokba dugja a fejét. Mi nem vállalkozunk a

strucczmadár szerepére. Látjuk a veszélyt s ettől akarjuk a mi jó népünket megóvni.

A perth amboy-i plébános ur „lólábakat” is emleget, amelyeket ő lát és szemünkre veti, hogy dus javadalmakért távortartottuk magunkat mindig a magyar mozgalmaktól. Nem vettünk részt, mikor a diszasszólót fogadták, nem adkoztunk Washington-szoborra, nem gyűjtöttünk a louisianai árvaházra stb.

Mikor hívtak meg bennünket plébános ur az önök által rendezett mozgalmakra? És magyarországi mozgalmak voltak-e azok, vagy pedig kizárólagosan magyarok? Ha tisztára magyar dolgok voltak, akkor a magyarajku nép, a magyarajku papok legsajátabb ügye volt, ha magyarországi mozgalmak voltak, akkor bünt követték el közös hazánk ellen és ellenünk, amikor azokra meg nem hívtak bennünket.

Ha akkor, mikor a diszasszólót fogadták, meghívtak volna bennünket, magyarországi oroszajkuakat is, amint meghívták a millenniumi kiállításra, mi örömmel résztvettünk volna, hogy beigazoljuk az amerikai előtt, hogy a mi hazánkban, hogy Magyarországon is élnék különböző nemzetiségek, amelyeknek szokásait, nyelvét, jogait meg tudja védeni az *egyhaza*, hogy a különböző ajkáról harmonikus ének tud elhangzani az egy házárt.

Mi a magyarokétól különböző ajku népek vagyunk a lelki atyái. Ezt a népet, mihelyt szolgálatára vállalkoztunk, nem szabad engednünk lealacsonyítani. Nekünk a néppünkkel szemben a béke, a becsületesség és igazságosság politikáját kell folytatnunk. Csak így vehettük elejét annak, hogy a mi népünk között a pánszlávizmus nem terjedhetett s így fogjuk elejét venni annak, hogy e jó magyarországi nép nem fog átvedleni soha ukráiniztávé. Mi a magyar köntöst soha magunktól el nem dobtuk. S ha a perth amboy-i plébános ur azzal vádol bennünket, hogy mi „csak titokban” vagyunk magyarok, erre azzal felelek: nehezebb is, szentebb dolog is titokban lenni magyarnak. Üdvözítünk is ezt tartotta, amikor azt mondta: *Ha bójtölsz, ha imádkozol, ne mutasd a világnak, farizeusok teszik azt. Mi érdemed lesz az Istennél, ha itt a világtól veszed a jutalmat?*

Végezetül csak arra kérem a perth amboy-i plébános urat, aki nyilvánvalóan érdeklődik az ügyünk iránt, nézzen be egy igazi görög katolikus paphoz s akkor sok olyast fog látni, amiről nem írta, nem írhattam és irni nem akarom.

Párszkuta János,
pattoni görög kath. lelkész.

AZ EGYLET FŐELNÖKEI.

A Gróf Batthyány Lajos-Egylet csödjé.

Tóth Béla ur, lapunk trentoni munkatársa a következőket írja:
Lapunk hasábjain már több ízben foglalkoztunk a Gróf Batthyány-Egylet vezetésének viselt dolgaival.

Horváth István, a columbusi és később daytoni generális ez év július havában bajba került. Az egylet tagjai pörököt zudítottak a nyakába és mikor már ezek a pörök nemesak az egyletet, de magát Horváthot is végromlással fenyegették, akkor magához hívatta *Antal Jenőt*, a trentoni osztály elnökét, hogy az mentse meg az egyletet.

Csodálatos dolog sült ki ekkor. *Antal Jenő* Daytonba utazott s megtudta,

hogy az egylet ellen egy receiver, azaz csödtömeggondnok van kinevezve, akinek a javára az egyletnek a bankban elhelyezett pénze le lett foglalva.

Ez a receiver már körülbelül egy évvel ezelőtt lett kinevezve, de a nagy Horváth rá sem hederített, hanem tovább „müködött”.

Tehát az egylet csödben volt, azért mégis szedtek pénzeket, mert a csödről a fővezéreken kívül senki sem tudott. Antal tehát Daytonban beleegyezett az egylet megmentésébe. Magával vitte a még megmenthető pénzt, körülbelül 175 dollárt és a könyvek egy részét, azután a lehető legnyugodtabban vasutrára ült és hazautazott Trentonba.

De nemesak ezeket, hanem még mást is hozott magával Antal, tudniillik a generáliságot. Ugyanis Daytonban összegyűlt a volt generális egynehány híve és kinevezték Antalt főelnöknek és meghagyták neki, hogy a trentoni osztályllyal egyetemben boldogítsa az egyletet.

De Antal sem azért lett generális, hogy a trentoni osztálynak beleszólást engedjen a dologba, hanem elkezdte a pénzkezelést gyönyörű magányban.

Amikor az egylet pénze, július hónapból, körülbelül 230 dollár, a kezébe került, abban az időben fizette ki jobbra-balra tartozásait és vett magának egy csinos zongorát, meg egy igen jól működő írógéppel is akkortájt diszitette irodáját.

Augusztus hónapról befolyt 588 dollár, tehát összesen 800 dolláron felül volt Antal kezei között pénz.

Mert hát a tagtestvérek hűségesen fizettek, hiszen arról még csak nem is álmodtak, hogy az egylet csödben van.

Egy szép napon azután Antal Jenő abban a kellemes meglepetésben részesült, hogy a csödtömeggondnok megbízottja átadta neki az egylet vagyonaának átadását követelte.

Ekkor kitűnt, hogy Antal Jenő a 800 dollárból betegségre mindössze csak 60 dollárt fizetett ki, míg 250 dollárról szóló csekket egy házában lakó asszony állított ki és adott át a megbízottinak.

A megbízott átvette a csekket és a vele levő konstáblernak átadta a könyveket, amelyeket Antal kiszolgáltatótt.

Jellemző a dologban az is, hogy Antal Jenő nyomdáját és a bankban elhelyezett pénzét, egy a házában lakó és vele összeköttetésben álló asszonyra íratta át, aki *Helen Antal* néven szerepel a csekken.

Antal Jenő, miután átszolgáltatta az egylet tulajdonát képező dolgok egy részét, még 24 órai időt kért a többi dolog és számadások rendezésére.

Figyelmzettük addig is a magyar olvasóközönséget, hogy sem Horváth István, sem Antal Jenő nem kezelheti a nevezett egylet pénzét, mert az egylet csödben van s pénzkezelésre egyedül William Hoyt, receiver, Columbus, Ohio, van törvényesen feljogosítva.

VÁLASZTÁSOK CUBÁN.

Magoon kormányzó Rooseveltnél.

Magoon Károly, az Egyesült Államok által felszabadított Cubának kormányzója, e héten meglátogatta Roosevelt elnököt oyster bay-i nyaralójában. A Cubán ez évi november 14-én megjelendő választásokról tett jelentést az Egyesült Államok elnökének.

Magoon kormányzó abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a választások a legnagyobb rendben fognak lefolyni s hogy a cubai nép ezzel jelét adja annak, hogy megérett az önkormányzásra.

Roosevelt elnök nagy örömmel vette tudomásul ezt a jelentést.

MAGYAR SZINÉSZET.

MUTASSUK BE AMERIKÁNAK SZINMŰIRODALMUNKAT.

Most, hogy *Fiske* és *Savage* amerikai színházi vállalkozók révén itt Amerikában a figyelem a magyar szinműirodalomra terelődött, időszerűvé lett ismét a magyar színészet kérdése Amerikában.

Én azt tartom, hogy egy jó, törekvő, ambiciózus magyar szinműirodalom most nemesak az itteni magyarsággal szemben teljesítene kulturmissziót New Yorkban, hanem hivatást teljesítene magával a magyar szinműirodalommal szemben is.

Biztos tudomásom van ugyanis arról, hogy amerikai vállalkozók most már tényleg érdeklődnek a magyar szinművelés iránt. A baj azonban az, hogy drámairodalomunknak legszebb gyöngyeit, például *Csiky Gergelynek* egynehány igazán értékes alkotását, nem ültették át idegen nyelvre s így az érdeklődőknek halvány sejtelmük sincsen arról, hogy a magyar drámairodalom tulajdonképpen mit is tartalmaz.

Ezen a bajon gyökeresen segíthetne egy jó magyar szinműirodalom New Yorkban. Ezekre a magyar előadásokra könnyen lehetne a vállalkozók figyelmét irányítani, akik azután személyesen meggyőződhetnének a darabok szinpadhatásáról.

Persze kikerekített előadásokat kellene nyújtatnunk s ebből a végből társulatot kellene szervezni, amelynek tagjaiban a mindennapi kenyérvért való gond nem nyomhatná el a nemesebb ambíciót. És gondoskodni kellene kellő díszletekről és ruhatárról, mert természetesen, hogy az idegenben hatásra számítani csak akkor lehet, ha a külső rendezés összhangban van a szinrehozandó darabok benső értékével.

Én nem voltam soha barátja annak, hogy mi amerikai magyarok, akik megtanultunk megállani a saját lábunkon, minden mozgalmunkban, minden ügyes-bajos dolgunkban tanácsért, segítségért szaladjunk a magyar kormányhoz. A jelen esetben mégis azt vallom, hogy a magyar szinműirodalomra való tekintettel kötelessége a magyar kormányának az amerikai magyar színészet érdekében valamit tenni és hiszem, hogy megfelelő megkeresésre, az okok és célok kellő megvilágítása mellett tenni is fog.

A szinműirodalom kezdetén vagyunk s így, ha egyáltalán tenni akarunk valamit, sürgősen kellene intézkednünk.

Konta Sándor hazánkfia jelét adta annak, hogy mélyen és igazán érdeklődik a magyar irodalom és különösen a magyar szinműirodalom iránt. Érdeklődjek az amerikai magyar színészet iránt is. Álljon egy mozgalomnak élére, amelybe bevonandó lenne a new yorki főkonzulátus, esetleg a washingtoni nagykövetség s az ekképp megalakuló bizottság ha felterjesztést intézne a magyar kormányhoz, a magyar színészet sorsa Amerikában biztosítva volna s ezzel biztosítva volna a magyar szinműirodalomnak tényleges megalakulását Amerikában.

Keressünk már valahára utat és módot arra, hogy Amerika népe annak ismerjen bennünket, amik tényleg vagyunk; *kulturnépeknek*, nem pedig annak, aminek számos ellenségeink festenek bennünket: egy félbarbár hordának, amely még mindig nem bontakozott ki a középkor sötét hagyományából.

Konta Sándor ur találni fog a new yorki magyar kolóniában magához hasonló értelmes, áldozatkész, magyar eszményekért lelkesedő embereket. Akarni kell és a siker elmaradni nem fog.

A magot elhintettem. A közel jövő meg fogja mutatni, hogy fogékony talajra esett-e.

Singer Mihály.

AMERIKAI SZENTHÁROMSÁG.

Megvakult presbiterianus lelkész öngyilkossága.

Egy new yorki másodrangú szállodában szerdán öngyilkosságot követett el *Trick Albert* presbiterianus lelkész, aki azelőtt Chicagóban lelkészkedett. A szerencsétlen ember megvakult s ez adta kezébe a gyilkos revolvert.

Kétségbeesett tettének végrehajtása előtt az öngyilkos levelet intézett egy lelkész barátjához, amely levélben keservesen panaszkodik a kor szelleme felé.

„Ifjúkorom eszményeit — írja — soha nem bírtam ama methodusokkal összeegyeztetni, amelyek révén lelkészársaim pénzt kerestek. Az amerikai szentháromság: a siker, az élvezet és az arany bálványozását én magamévá tenni soha nem bírtam. És most már nagyon is öreg vagyok arra nézve, hogy elveimet megváltoztassam. Én Jézus tanait tettem magamévá és sokat szenvedtem, hogy szerintük élhessek. Papjaink nem törődnek az igazi vallással, az igazsággal, a szeretettel, a szabadsággal, a lelki tisztasággal. Ők inkább eltorzítják a tanokat, amelyeket isteni mesterünk hirdetett. De a világ felébred majd az igazságra.”

Miután ezeket megírta volt, a szerencsétlen ember fogta a revolvert és föbelőtte magát.

FEHÉREK ÉS FEKETÉK.

Springfielden még mindig lázitanak a négerék ellen.

Az Illinois állambeli Springfielden, a legutóbbi négermészárlások színlelyén, még mindig nem akar helyreállni a nyugalom. A fehérek elhatározták, hogy a feketéket kiűzik a városból.

Ujabbán névtelen leveleket küldögetnek mindazokhoz, akik négereket foglalkoztatnak. Az üzletek lerombolását helyezik kilátásba az esetre, ha a feketéket azonnal el nem bocsátják. A megrémült üzletemberek persze teljesítik a követelést s most munka nélkül lézengenek a feketék, ami persze újabb veszedelmet jelent.

Deneen kormányzó szigorú vizsgálatot rendelt el ugyan, de ez a „szigorú vizsgálat” már csak azért sem fog jó eredményre vezetni, mert — feketékről van szó. És Amerika tudvaleg a jogegyenlőség hazája.

GARY HÖSE.

Walder Bélát elfogták.

Walder Bélát, aki az Indiana állambeli *Garyban* nagyszabású teleküzletet folytatott, *Nuber* chicagói konzul közbelépésére elfogták.

Walder Bélát a szekszárdi törvényszék keresi. Azzal vádolják, hogy nagybátyja nevére odahaza nagybirtokú váltóhamisításokat vitt yégbe. Walder a terhére rótt vádat határozottan tagadja. Valószínű, hogy a hazai kormány megkeresésére visszatolonozolják Magyarországra.

Néhány angol lap sietve megtette Waldert magyar bárónak, sőt a királyi házzal is összeköttetésbe hozta.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

VAGYON: \$1,500,000. PÉNZT KÜLD az ó-hazába és a világ minden részébe, gyorsan, olcsón és pontosan.

MAGYAR OSZTÁLYA

YOUNGSTOWN, O.

PÉNZBETÉTEK után 4 százalék kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lejos

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

SAVAGE „ÖRDÖG“-E. Tegnap megnéztem a Garden-színházban is Molnár Ferenc „Ördög“-ének előadását, azt az előadást, melyet Savage színházi vállalkozó mint egyedül jogosított előadást hirdet. Megnéztem és megborítottam attól, mivel lehet silányítani egy irodalmi terméket, mely, ha mint szindarab, sok kifogás alá esik is, színpadon szellemességénél és mély életbölcsőségénél fogva győzedelmes járta be a világot.

A Garden-színházban két szempontból engedtem magamra hatni az előadást: magyar szempontból és művészi szempontból.

Mint magyar ember, lelkem egész mélyéből tiltakoztam ez előadás ellen. Még a színpad is azt mondja, hogy a „Der Teufel“-ből lett átültetve s hogy Julius Hertzka, a bécsi Volkstheater főigazgatója segített a rendezésben. Ily körülmények között szinte természetes, hogy a darab — Bécsben játszák, hogy Tátray Sándorból — Karl Mahler, Vöröss Jolánból — Olga Hoffmann, a szellemes budapesti Vilmből — Elza Berg, Molnár Ferenc ördögéből — dr. Müller és a szellemes, pszichológiai rejtelkekkel foglalkozó magyar darabból — német komédia lett.

De hát utóvégre a művészet, bármennyire szeretem volna is a vigjátékban magyar eredetét kidomborítva látni, amint ezt örömmel láttam a Belasco-színházban, a művészet nincsen nemzethez, nyelvhez kötve, s így vártam, reméltem, hogy művészi szempontból diadalra fogják juttatni a magyar jellegtől brutálisan megfosztott magyar irodalmi terméket.

Mindjárt az első felvonásban megbotránkoztam. Az „asszony“, akit Molnár mint szende, szerető, de jellemerős nőt akar elélni állítani, akit csakis az ördög aknamunkája képes erkölcsiében megengedni, ez az asszony Dorothy Dorr alakításában egy félvilági hölgyre emlékeztet bennünket minden mozdulatával, hangjával minden lejtésével. Az ilyen „asszony“ megbuktatására nem kellett volna az ördögnek három felvonáson át fáradoznia.

És McAllister mint festő, aki hat éven át békákat rakott szívére, McAllister egy gimnazistát mutat be, aki sími szokott, ha rossz versekben megénekelt, a polgári iskolába járó imádotja egy

elsőéves jogászsázzal ment el korcsolyázni.

És Edwin Stevens, az est hőse, az „Ördög“, nem színpadra való ember, hanem cirkusos, ahol a falusi népet és egy gyermekereget bukfenccel megkacagtatni képes. Stevens ebből a szellemes emberből, amelyet inkább gondolatnak, szuggesztív hatalomnak kell elképzelnünk, mint élő embernek, bohózatba illő figurát csinált. Már külső megjelenése elárulja, hogy nem ilyen ember számára írta Molnár Ferenc azt a finom, szellemes színpadot. Stevens hatalmas, esetlen alak, hosszú karokkal és lábszárrakkal, amelyek mindig utjában látszanak lenni. Szerepét egyáltalán nem érti, hajlongásokkal és arczának eltorzításával akar hatni a közönségre. A Bowerly Stevens ur kétségtelenül hatást kelte, de egy műveltség udorodva fordul el ettől az ördögtől, amely nem finom lélektani szálakat sző, hanem durva erkölcsi elteltséget prédikál durva hangon.

Egyetlen kedves, igazán finom alakot láttam az előadásban: Marion Lornt, aki a művész modelljét adta. Természetes közvetlenséggel játszott a nyílt színben meg is tapsolták.

A Garden-színházban előadott „Ördög“-nemes magyar szempontból, de művészi szempontból is távolabb esik Molnár „Ördög“-étől, mint Makó Jeruzsálemétől.

Aki művészi alkotást kíván látni, nézze meg Arliss-t, akinek finom megjelenése, előkelő játéka, tapintatos tartózkodása elhiteli velünk, hogy ördögi hálójába képes keríteni mindenkit.

Singer Mihály.

TAFT KÉPE MEGVAN FESTVE. Illés Antal magyar festőművész, aki tudvalevőleg Hot Springsben festette a new yorki magyar republikánus klub megbízásából Taft Howard Vilmos republikánus elnökjelölt képét, befejezte munkáját. Taft megleghangú leveleiben közölte meg a magyar művészeknek, hogy a sok akadály dacára oly szépen megfestette a képét. A kép, mielőtt a republikánus klub helyiségébe viszik, az ötödik Avenuen ki lesz állítva.

DERÉK MAGYAR EMBER HALÁLA. Kiszely Nándor írja nekünk Elizabethportból: Az elizabethporti magyarságot súlyos veszteség érte. Folyó hó 22-én kísérté utolsó útjára

Szentimrey Bertalan urat, az itteni első magyar munkás és betegsegélyező egyesület rendes, az elizabethi magyar dalárda és műkedvelő-egylet alapító, az elizabethi Petőfi-dalkör alapító és működő, az amerikai magyar ref. egyesület tagját, az elizabethi portai magyarság legkiemelkedőbb alakját. Az egyházi szertartást nagyit. Kuthy Zoltán ref. esperes vezette. Imájának és hatásos beszédének befejezése után Faggett Gyula karnagy vezetése alatt énekelte a Petőfi-dalkör és az elizabethi dalárda Egressy meghatározó gyászdalát: Miért oly borús? Majd a gyászkoocsira tették a megboldogult hült tetemeit s megindult a hosszú gyászmenet. A Linden-i temetőben nagyit. Kuthy Zoltán esperes ur rövid imája után Kiszely Nándor, a Petőfi-dalkör titkára szépen átgondolt beszéddel bucsuztatta el a halottat daltársai, az összes magyar egyület, és az elizabethi összmagyarság nevében. Beszéde után a dalárdák összkara megismételte a gyászdalát, s ezzel a gyászszertartás véget ért. A megboldogultat, ki életének delén, 39 éves korában halt meg, édesanyja, bánatos özvegye, 2 gyermeke, kiterjedt rokonsága s számos barátja gyászolják.

A PHILADELPHIAI MAGYAR ZÁSZLÓ. Lapunk előző számában már felemlítettük, hogy dr. Theodorovich ottani osztrák és magyar konzul a philadelphiai magyar műkedvelő egyesület dalárdájának magyar zászlót adományozott. Pótlólag most Manajovitch philadelphiai tudósítónk a következőket írja:

A Philadelphiai Magyar Műkedvelő-felemlítettük, hogy dr. Theodorovich dorovich Tivadar osztrák-magyar konzultól egy magyar zászlót kapott. Az átadás a konzulátus épületében történt, mely alkalommal jelen voltak: Rev. A. G. Schodle, Rev. J. Korotnok, Rev. L. Bereczky, Berkovits Sándor, az egyesület elnöke, Erdős Miklós, Czira János, Szabó Jenő, Kács-Rónay Károly, Bacher Gyula, dr. A. Braav, Pivány Jenő, Liechtman S., Hevesy B., dr. H. Braav, Kőszegi János és mások. — A nehéz selyemből készült remek kivitelű zászlót Theodorovich konzul lelkes szavak kíséretében adta át az egyesület elnökének, ezt az elnök köszönetnyilvánítással, majd Rev. Schodle lendületes beszéde követte. A lefolyt ünnepély komoly, méltóságos és mindvégig hazafias irányú teljesen meghódított minden jelenlevőt. Theodorovich konzul ur e napon örökre megnyerte a philadelphiai magyarság

re terült arczal az örnagy. — A pap is ember... Ide üljön, szent atyám, mellém!

— Nem akarok elkárhozni, — felelte a pap, ám azért mégis csak odatelepedett.

— Igy ni... — kacagott Tamás bácsi. — Katona, pap... Pompás!

A poharak igen vidáman csengtek, a kántor is megindította a hangját, lassan, hogy „ki ne hallatszon“.

Nincs szebb állat a fecskeknél...

Egyszer csak édes kacagás hallatszik a szőlők felől. Asszonyi hang, amely ilyenkor szebb még a szellő zenéjénél is.

— Csókolom a kezüket, — ugrott fel az örnagy.

— Én is!... — kiáltotta utána az állatorvos.

— Az asszonyok — jegyezte meg lehangoltan a puztai kapitány. — Tudtam!...

A pap ülve maradt.

Azután felkeltek a többiek is és az asszonyok elé mentek, akik Vas Pálival, a fiatal íróval jöttek, megnézni, hogy miféle nyvet kenhetett az öreg doktor a lépésszöve, amelylyel ugyan csak megfogta most az embereket. Azt mondják, hogy az asszonyi lélek kíváncsi. Pedig nem igaz. Sohas volt kíváncsi. Éva anyánk sem volt az. Csak az a kiválóan jó tulajdonság cseppent beléjük, hogy józanabbak és mindent alaposabban megfontolnak, mint a férfiak. Ezért az a rendeltetésük, hogy mérsékeljék az ember szilajságát, örködjenek annak cselekedetei fölött, és mértéktartásra intsek. A nő lelkében isteni ösztön él. Megérez jól, rosszat. És finom elméjében csodálatos díztingáló képesség uralkodik. Órzángyal a nő, akinek természeti kötelessége nyomon követni a férfit.

És mi azt mondjuk, az asszonyt a kíváncsiság vezeti. Legyen nekünk igazunk...

A hölgyek: a kapitányné, az állatorvos és a kántor felesége, továbbá egy tanyai levegőre vágó városi kisasz-

— KITÜNŐELLÁTÁS KÉNYELMES KISZOLGÁLÁSSAL —

TIZENKÉT NAP ALATT
22 DOLLÁR ÉRT NEMCSAK EURÓPÁBA, DE EGÉSZEN
Budapestig
A SZEPTEMBER 9-ÉN INDULÓ KETTŐSCSAVARU GYORS-
HAJÓRA MEG Néhány hely.

— RENDELJE MEG A JEGYÉT AZONNAL —

LÁNG JÓZSEF
NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA
1496 Second Ave., - - NEW YORK

nagyrabecsülését és szeretetét. Kötelességünk megemlíteni, hogy a zászlót Perényi Béla hazánkfia készítette. Este a „Majestic Hotel“-ben a szálló managerje a Műkedvelő Egyesület dalárdájának, az Árpád-Egyletnek és a Róm. Kath. Jótékonyági Egyesületnek egy-egy amerikai zászlót adott.

A BRIDGEPORTI MAGYAR REF. EGYHÁZ ISKOLAI ÉRTESÍTŐJE. Tiszt. Harsányi István magyar ref. lelkész a bridgeporti magyar ref. iskola értesítőjében a következőket mondja: Isten kegyelméből néhány nap múlva ismét befejezzük nyári magyar iskolánkat s a gyönyörű gyermekereg vizsgája bizonyára meg fog győzni mindenkit arról, hogy egyházunk ez iskola által egy végzetlenül fontos nemzeti missziót teljesít. Kinek ne örülne szíve és lelke, midőn e hatalmas iskolát látja, amelyben naponként KÉTSZÁZÖTVEN-NÉGYPÉNEGY gyermeket oktatnak a távolban levő édes haza iránti igaz és önzetlen szeretetre. Testvéreim! Nemes és szent a cél, melyet iskolánk kitűzött magának, de nagy és nehéz a teher is, melyet érette egyházunknak hordani kell. Nyári mindennapos iskolánk fentartása négy rendes tanítóval és egy bérelt iskolahelyiséggel az East side-on legszerényebb számításokkal háromszáz dollárba kerül és ez áldozatot nem annyira a vallás, mint inkább a haza oltárára tesszük, mert hiszen munkánk kiterjed a magyarság minden részére valláskülönbség nélkül. Iskoláinkba 180 református gyermek mellett 49 római katolikus, 20 görög katolikus és 8 izraelita járt s a más választást épp oly szeretettel fogadtuk és tanítottuk, mint saját gyermekeinket. Mindezeket tudva, méltán kérhet-

jük tehát a bridgeporti magyarságot, különösen pedig azokat a szülőket, kiknek gyermeke iskolába járt, hogy a vizsgának örömteljes ünnepén hozzanak nekik is áldozatot az iskola hazafias céljaira, hogy a nemes munkát a jövőben még nagyobb arányokban folytathassunk. Ha az összetartás, szeretet, áldozatkészség meglesz a szíveinkben, megvalósítjuk iskolánk ama jelszavát: *Mindent a hazáért, semmit a hazától.*

A west side-i iskola vizsgája augusztus 30-án, vasárnap pontban 9 órakor kezdődik a református nagytemplomban ünnepi istentisztelettel s a következő sorrendben lesz megtartva: 9 órakor a félórás tartó istentisztelet, feltöltőtíz az óvodások vizsgája, tíztől tízenegyre az első és második osztály vizsgája, 11-től 12-ig a harmadik és negyedik osztály vizsgája. A leánygyermek kezimunkái és a vizsgai írások szintén a templomban lesznek elhelyezve s bárki által megtekinthetők.

A east side-i iskola vizsgája augusztus 30-án, vasárnap délután pontban két órakor kezdődik a Williard street 174. szám alatti helyiségben.

Harsányi István bridgeporti ref. lelkésznek szívből gratulálunk a nagy sikerekhez, miket ernyedetlen fáradozása folytán felmutatni képes. Ő élő példa arra, hogy céltudatos munkával mennyire lehet szolgálni a vallás és a haza ügyét, míg a szószátyárkodás és czivakodás mindkét neműnek csak hátrányára van.

A BEVÁNDORLÁS MAGYARORSZÁGBÓL. Már egy kevés emelkedést észlelhetni a magyarországi bevándorlás körül. A lefolyt héten ugyanis Magyarországból háromszázhuszonkét bevándorló érkezett a new yorki kikötőbe,

tó dolgot nem kérek... Tudja, az veszedelmes, doktor bácsi.

— Hehehe...

— Neveti?

— Hogyne.

— Én meg azt mondom, nagyságos asszonyom, mindent, ami szédít!... — tette hozzá az örnagy.

— Ugy?!

— Ez az igaz! — vágott a beszédebe a doktor és elkiáltotta magát:

— Anna!...

A szemek, mint a vizslác, hirtelen az ajtó felé szegeződtek, várták a gazdaszönyt.

— Kezüket csókolom, — mondta nagy alázattal a Kékszemű szilva, akinek igazság szerint nem kék, hanem bársonyfeketék voltak a szemei, továbbá a haja is szakasztott olyan volt, mint a fényes szurk. A bőre pedig fehér és kivánatos.

— Bort hozzon ide, Anna, sokat nagyon sokat, — parancsolta Tamás bácsi, — abból, amit behűtött... Hadd szédüljünk!...

A parasztenyecske előbb sorba akarta csókolni az asszonyvendégek kezét, ez azonban nem sikerült, mert a kapitánynén kezdvén el a szertartást, aki legféltékenyebb volt valamennyi között, s mikor közel ért hozzá, úgy tett, mint a macska, amely a házarkánál váratlanul kutyával találkozik. Felsziszszent valósággal.

— Ne bántsa, lelkem, ne bántsa lelkem, — dadogta, s ezenközben majd feltápta a menyecskét a tekintetével.

— Még jobban meg akarsz, öreg, szédülni? — szólalt meg az állatorvos.

Tamás bácsi a fejével intett rá.

— Ah!... — sugta most a kántor felesége az asztal fölé. — Tudom már, miért van ez a nagy vigasság!...

— Halljuk! — dörgött az örnagy.

— Névnaptart a doktor bácsi.

— Lehetlen. Nincs ma Tamás — czáfolta meg titkos félelemmel Kálmán Pista.

— De Anna-nap van.

Mintha hideg vízzel öntötték volna

TÁRCZA.

KÉKSZEMŰ SZILVA.

Írta: Homok.

[Vége.]

II.

Régi jó szokása az a magyar embernek, hogy minden jót meg szokott ismételni.

— Dupla, vagy semmi!

Lakodalomnak, bálnak, mulatságnak rendszerint van kárlátója. Erre is van egy példabeszéd, amely azt mondja, hogy a kutyaharapást szőrivel kell gyógyítani. Ez is igaz. A meggyuladt gnyomrot jól esik másnap locsolgatni egy kis hasonszervi itallal, azonban nem mindig ez a célja a kárlátónak. Az ember kedélye ilyenkor fel van izgatva, a vére pezseg, a dolog nem esik jól, hát kell, hogy kifárasztza valami az idegeket, amikor aztán az egész test nyugalom után vágyik. Anekdotázás, az éjjeli dorbézolás reminiscenziáinak felelevenítése, egy-egy elmondott dal visszacsengő akkordjának az elismertlése ilyenkor a téma. És mindezek sokszor jobban elringatják a lelket az élvezetek mámorába, mint a bevezető mulatság.

A Tamás bácsiéknál lefolyt éjjeli munkának is volt másnap délután folytatása. Erre ugyan most becsületző kötelezett valamennyi embert. Reggel, mikor kikísérte Géci Tamás ingujjban, nekivörösödött arczal a vendégeit, megölelte valamennyit és a lelkükre kötötte:

— Ha el nem jöttök, halálosan megsértetek, fiúk.

— Hátha halott lesz? — jegyezte meg tréfásan a szent atya.

— Ki hal meg ilyenkor! Nem bolond senki, hogy itthagya ezt a tündérvilágot... Nézzétek lelkeim, milyen szépen süt a nap, milyen gyönyörű minden. Még a rigó is szebben füttyöl ma...

Nevettek az emberek. Ilyenkor minden csekélységen van kacagni való. És valóban szép volt a természet. Tele bájjal és hangulattal. A reggeli csend lelket megejtő költészetével. Napsütés, a száradó harmat csillogásával, és az éjszaka hűsében megpihent növények illatával.

Délután, mire visszakerültek az elvtársak [mert a magyar csak ebben az egyben tart rendületlenül össze] már fel volt terítve az asztal és a borosüvegek nyakig usztak a hideg kutyvizek tele favedrekben. Az első az örnagy ur volt. Most uniformisba öltözött és lovaglopálcát suhogtatott a kezében.

— Van-e már itt valaki? — kérdezte kemény hangon.

— Van, — felelte kurtán a doktor.

— Van!... Ki az, aki megelőzött?

— No, nem úgy értem. Itt vagyok én, meg a Kékszemű szilva...

A tanító ugyanis az éjjel „Kékszemű szilva“-nak nevezte el szellemeskedésében a menyecskét. Mert hát ugyan melyik fiatal néptanító ne tudna szellemkedni.

— Azért mondom! — csapott a levegőbe az örnagy. — Katonaigéret nem üres beszéd.

— Ezt szeretem, látod, te rád még a német császár is büszke lehetne.

Félóra múlva már együtt voltak, csak a plébános hiányzott.

— Bizonyosan valami öregasszonyt gyóntat — jegyezte meg a késés fölötti találgatásokra a puztai kapitány.

— Nem az, — ugrott elő a szóval az állatorvos. — Nappal nem szokott a tisztelendő atya gyóntatni.

— Hát?...

— Reggel, mikor még hűvös van — válaszolt amaz lapos pisztálással.

Soká nem élcelődhettek, mert pár perc múlva kenetteljes hang hallatszott az eperfa alól:

— Diesértessék minden jó lélek.

— Áldjuk az urat... — visszhangzott a köszönet.

A plébános volt. A szemhéjai puffadtak voltak az alvástól.

— Mondtam, ugy-e! — szóló nevetés-

köztük 88 fajmagyar, 90 tót, 52 sváb, 66 horvát és 26 román.

New York államban maradt 9 magyar, 12 tót, 3 sváb és 5 horvát. Pennsylvania ment 9 magyar, 20 tót, 7 sváb és egy horvát. Ohio államba utazott 15 magyar, 6 tót, 11 sváb, egy horvát és 6 román.

TRENTONI MAGYAROK.

„A BEVÁNDORLÓ” írója Trentonban 517 S. Broad St. alatt van. Hivatalos órák: Este 6-9-ig és vasárnap délelőtt 8-12 óráig.

„A NANI”. A legjobb trentoni műkedvelők közreműködése és Réthy Laura vendégszerzése mellett szeptember 4-én színikerül a „Nani”. Trentonban nagy érdeklődéssel néznek ezen előadás elé.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe.

Tajtékozó dühvel rontottak tehát e szép tervnek s mivel szertelen igaztásuk ezáltal bizonyult, hát kiadtak egy förmérvényfélért.

Egy trentoni újságba volt mellékelve az „igazság és a magyarság becülete nevében” kiadott pamflet, amely ellen tiltakoznak a trentoni magyarok, mert azoknak az aláíró uraknak egy bizonyos része még a saját becülete nevében sem beszélhet.

A népművelési azért még sikerült, az a pár száz résztvevő, aki a késő éjjeli órákig kitartott, igen jól mulatott.

A botránypárt is kivonult az ünnepélyre, hogy ott zenebántó csapong, de a rézbendájukkal együtt kénytelenek voltak visszavonulni, mert a rendezőség intézkedett, hogy a színhelyre ne juthassanak.

le az asszonyokat, felugráltak a helyükre. — Az ám, igaz... Éljenek az Anák...

A kántor rágyújtott a nótára: Nincs szebb állat a fecskenél, Fehérlábu menyecskenél...

És összeesendülvén a poharak, mint egy kórus, egyszerre zendítették rá a férfiak a dalra. Vas Pali is felkelt és a botjával verte a levegőbe a taktust.

Szép, szelid alkony borult a tájra, mikor utnak eredt a vendégsereg. Az ákácokból kihallatszott a nóta a szőlők közé. Mindenki énekelt, csak Kálmán Pista nem. A felesége duzzogott:

— Szép madarat fogott a doktor, annak a kedvéért kell idejönni, ugy-e!... Pár nap múlva a kapitány szellős tornácán volt az összejövetel. Itt kopogtatta a társaság az asztalt és itt üritgették a férfiak egymás egészségére a borospoharakat. Az asszonyok külön csoportban ültek. Kakaóztak. Később pedig fiók-parlamentet alakítottak és titokban a Kékszemű szilváról tárgyaltak.

Lebírálták az öreg Tamás bácsit is, és közösen abban állapodtak meg, hogy a férfiak egy huron pendülnek valamennyien. Egyik se különb a Deáné várszánánál. Restelte volna bármelyikük is, hogy akár az egyiknek, akár a másiknak legyen nagyobb mester a férje. Végül kimondották egyhangú határozattal, hogy bár nem nyilvánosan, de bojkottálni fogják dr. Gécy Tamás hajlékát. Minden összejövetelnél sorrendben meg fogják az öreg „doktor bácsit” előzni a meghívásnak, s egyszer az egyik, máskor a másik asszony jeleníti ki, hogy ő lesz legközelebb a vendéglátó gazda.

Ez a furfangos óvatosság, ez az ügyes stratégiai cselekvés szintén az asszonyi kötelességek közé tartozik.

Egy lényeges hibája volt azonban ennek a titkos összeesküvésnek. És pedig az, hogy a nyurga tanító, aki nagyobb gondot fordított a bajuszára, a fésülködésére, a ruházódására és a kézelő tisztására, mint az abc-nek a közös tanjai gyerekeikbe való beverésére — néptelen ember volt.

Majd meg másik oldalra fordult az érem. Ha az egyik újját harapja meg az ember, akkor az újját, ha a másikat, akkor a másik fáj... Mi haszna belőle, ha csökönyszerűen megvédelmezi az önállóságát és természetes jogát s ez esetben elfordulnak tőle azok, akik azt vallják, hogy az egyéni élet berendezésénél nincs sem önállóság, sem függetlenség, sem szabadság. Vagyis az emberek másokra hoznak törvényeket, a nélkül, hogy arra gondolnának, hogy a fegyvernek az éle ő velük is állandóan szemben áll.

— Pedig — folytatta lassan és neheztelő hangon — az én lelke már összenőtt ezekkel az emberekkel. A szakadást alatt, úgy érzem, el kellene vészennem. Bennem már csak a társaság tartja az erőt. Ez az életem napja... — Elhiszem, Tamás bácsi.

— Fiam, az embernek két élete van. A szellemi élete sokkal kényesebb virág, ha elvonják tőle a napot, a megszokott emberekkel való időnkénti érintkezést: elszápad és később lehervad... Pedig — és itt megtörtölte az öreg, aki egy hosszú életet mások javára áldozott fel, könyvborult szemét, — oly jó ez az Anna, oly tiszta, oly gondos, oly becsületes... Érzem, hogy sokat veszítke vele, ha eltávolítom.

A tanító, aki még csak az ábrándokat, a fényt, az élvezetet ismeri, fásultan nézte, hogy miként simogátja le orczájáról, fehér kendőjével a mások gyamolítására szoruló öreg lélek, a leszi-várgó nehéz könyeket. Nézte és simogátta kettéválasztott, szőke haját.

Azután más tárgyra ment át a beszélgetés. Bueszultl azonban még egy hosszút sóhajtott Gécy Tamás: — Így fizet az élet... A másik héten már megint az orvosi lak virágos udvarán mulattak az emberek, a felszolgáló asszonyt azonban már nem Annának, hanem Vera néni-nek szólította a doktor.

A „Kékszemű szilváról” senki egy szót nem említett.

Amint halljuk, ez ügynek még folytatása is lesz.

HALADÁS. Eddig 6-8 párt volt a trentoni magyarok közt, ma már, hála Istennek, csak kettő van. Az egyik a békepárt, a másik a botránypárt. Ez utóbbiban vannak az úgynevezett „vezérek” is. Nos, nem volt igaza a Bevándorlónak: „a trentoni magyarságnak, úgy látszik, jól megy a dolga, mert megél botrányokból”. — Hej! pedig ha elkezdjük a szennyesüket boncolgatni! Lesz akkor!...

A trentoni magyarság elvégre is megfogja unni ezt a komédiát, mert a botrányok pénzébe, nyugalmába és jó hírnevébe [?] kerülnek. S elvégre is be fogja látni, hogy azok nélkül sokkal előbbre lehet vinni a magyarság haladását.

A TRENTONI MAGYAR TÁRSASÁG KÖR a beiratkozási díjat 3 hónapra felfüggesztette. Tette az okból, hogy a trentoni intelligens magyarságnak megkönnyítse a Társaság körül való tömörülését a mostoha munkaviszonyok alkalmával.

A „NANI”. A legjobb trentoni műkedvelők közreműködése és Réthy Laura vendégszerzése mellett szeptember 4-én színikerül a „Nani”. Trentonban nagy érdeklődéssel néznek ezen előadás elé.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

MAGYAR DICŐSÉG. Örömmel regisztráljuk, hogy Waga Kálmán tőrekvő és tehetséges honfitársunk Breuer Ottóval egy olyan fénynyomdát rendezett be, mely a sokszorosított ipar magas színvonalon álló telepe. Mi mindenkor örömmel adunk hírt honfitársaink haladásáról, így ezt a magyar névre csak dicsőséget hozó új vállalatot is üdvözljük és sikert kívánunk működéséhez. — Tóth Béla trentoni munkatársunk megtekintette a műtermet, a melyben fénynyomatok, porcellán-festmények, arcképek és tájképek készülnek nagy mennyiségben, továbbá könyvnyomdai illusztrációk és újságba való képek. Az intézet már ma is tul van halmozva megrendelésekkel, a legelőkelőbb new yorki és philadelphiai cégek ezekre menő megrendelésekkel keresték fel s így a vállalkozás szép jövőnek néz eléje. A trentoni magyarok büszkének lehetnek Waga Kálmánra, a ki fáradságot és költséget nem kímélve, tudását a saját érdekében, de a magyar név nagyobb dicsőségére is — értékesítette.

ELFOGATÁSOK TRENTONBAN. Augusztus 18-án Salamandra Leo sörös elfogatta Eördög Istvánt, aki nála alkalmazásban volt, mert az általa benyújtott számadást kifogásolta. Eördög István honfitársunk az elfogatásra újabb elfogatással válaszolt és folyó hó 21-én hamis vád emelése miatt warrantot vett ki Salamandra Leo ellen. Mindketten kezesség mellett szabadlábra helyezettek. — Az ügyről később még megemlékezünk.

FELJEBB, BARÁTOM.

Az igazságügyminiszter a villamos kocsin.

Az egyik budapesti lapban olvassuk a következő józsi kis dolgot:

A Nagykörut és az Andrássy-ut sarkán egy nyájas mosolygásu, szüvegyes ur lép fel a villamos kocsiára. A kalauz udvariasan köszönt neki:

— Tudom, nagyságos uram, szabad-lyegye van.

Az idegen ur barátságosan megveregeti a vállát:

— Szervusz, barátom! — szól rá leereszkedően. Hát ismer maga engem?

— Igen, nagyságos uram!

Az idegen mosolyog s int a kezével:

— Feljebb, barátom, feljebb! Csak bátran...

A kalauz habozik.

— Igen, méltóságos uram.

Az idegen ur vigan határozottan:

— Csak még feljebb, barátom! — biztatja a megijedt embert.

— Hát akkor már csakugyan nem ismerem az urat, — mondja elszántan a kalauz.

A beszélgetést érdeklődve hallgatta a peron közönsége. Végre az idegen ur elmozdítja a kiváncsiságot:

— Én — mondta — Günther Antal igazságügyminiszter vagyok!

— Schwartz Ignác kocsivezető! — mutatkozott be szintén igen illedelmesen a kalauz. — Igen örvendek, kegyelmes uram.

A következő pillanatban pedig napirendre tért az egész affér felett:

— Mindenkinél van már jegye? — kérdi szigorúan. És a miniszter megint egyedül szopogtatja a perronon a szivarját. Talán azt várja, hátha jön az ellenőr s az is megtudja, milyen rettentés nagy urat visaz a sárgea kocsi. Mert a demokrata ember "sohasem tagadja meg magát..."

The Radio Telephone Co.

RADIO TELEFON TÁRSASÁG

New Jersey állam törvényei szerint bejegyezve. — ALAPTŐKE: kétmillió dollár. Eredeti részvényi ára \$10. Teljesen befizetve utófizetés nélkül.

Elnök: JAMES DUNLOP SMITH
Alelnök: LEE de FOREST
Titkár: SAMUEL E. DARBY
Pénztáros: GRANVILLE T. IVORY

Igazgató: JAMES DUNLOP SMITH
LOUIS ROULLION
SAMUEL E. DARBY
LEE de FOREST

Tudományos vezető: DR. LEE de FOREST

Szabadalmi ügyvéd: SAMUEL E. DARBY, New York (a chicagói Brown & Darby cég volt tagja)

Ingersoll kapitány, „Bob” Evans tengernagy vezérkari főnöke, amint a tengernagy zászlóshajóján, az Egyesült Államok „Connecticut” nevű hadihajóján a „Radio Telephone” (De Forest drótnélküli telefonját) használja. A „Connecticut” az első állomás a telefon-összeköttetésre a nyílt tengeren két egymástól eltávolított hajó között.

Az Egyesült Államoknak pacific-hajóira, mely több mint 30 hadihajóból, cirkálókból, torpedó-bombolókból áll, fel van szerelve a drótnélküli telefonnal.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON? A telefon arra való, hogy egymástól távollevő személyek egymással személynél beszélhessenek. Ezt a beszélgetést eddig a villamoság drótok útján közvetítette. A legújabb találmány a költséges drótokat feleslegessé teszi. A villamos szikra ezután drótnélküli fogja közvetíteni a beszélgetést a távollevők közt.

MI A RADIO TELEPHONE CO.? Ez egy társaság, mely abból a végből alakult, hogy a drótnélküli távbeszélést dr. Lee de Forest találmánya alapján forgalomba hozza és az általános szolgálatába állítja.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON ELŐ NYE? Eddig csak szárazföldön, azaz csak ott lehetett telefon útján érintkezni, ahol előbb a drótnélküli drótokat lehetett lerakni. A legújabb találmány, a drótnélküli telefon folytán az emberek ezután a vízen, a levegőben, szóval mindenütt fognak egymással telefon útján érintkezni.

A TELEFON A VIZEN. Hajótulajdonosokat a saját üzletük arra a meggyőződésre fogja kényszeríteni, hogy a hajóközlekedésnél a drótnélkü

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Nyugat-Pennsylvaniai Irodánk: 358 Helen St., McKees Rocks, Pa. Irodavezető: Semsey Árpád.

Clevelandi Irodánk: 2757 East 79th Street. Irodavezető: dr. Hódinka Tivadár.

Paszeic Iroda: 13 Monroe Street, Passaic, N. J. Irodavezető: Rimaszféci Szegegy Gyula.

Trentoni Iroda: 517 S. Broad Street. Irodavezető: Tóth Béla.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre... \$2.- Magyarországi egész évre... \$4.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

Offices for Western Pennsylvania: 358 Helen Street, McKees Rocks, Pa. Manager: Árpád Semsey.

Cleveland offices: 2757 East 79th Street, Cleveland, Ohio. Manager: Dr. Theo. Hódinka.

Paszeic offices: 13 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegegy.

Trenton offices: 517 S. Broad Street. Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year... \$2.- For the United States, 1 year... \$2.50 For Hungary, 1 year... \$4.-

Entered as second-class matter January 2, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

"Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja." "Member of the American Hungarian Press Association."

SZILÁNKOK.

Bryan a minap azt mondta, ő nem elégszik meg a trusztoknál a törvényes korlátok közé való szorításával, ő megemlésként, lehetetlenné tenni akarja azokat. Szóval Bryan ur egy még mindig fejlődőben levő országnak vállalkozási szellemét nemcsak megbénítani, de megsemmisíteni akarja. És ezzel az elvvel a józan gondolkodású emberek szavazatára számít. Bryan ur épp oly merész a nyilatkozataiban, mint a számitásaiban.

New Yorkban még mindig kísért az ördög. Molnár „Ördög”-e. A két színházi vállalkozó még mindig harciasan néz egymás szemébe s ezzel csak ütik a dobót „Az Ördög” számára. Savage ur kétezer dollár jutalmat tűz ki, ha Fiske bebizonyítja, hogy Molnár Ferenczolt megvette a jogot a darab előadására. Fiske bátran kitűzhet kétezer dollárnyi jutalmat, ha viszont Savage bebizonyítja, hogy a magyar Molnár Ferencznek magyar szindarabját adja elő.

A török szultán, amióta alkotmányosított játszik, némi kísérletet is tesz az ország szénájának rendezésére. Újabbán a börtönbe dobta a hivatalnokokat, akik a török közpénzekkel garázdálkodtak. Vajjon maradtak-e még Törökországnak hivatalnokjai?

Nemesak a köztársaságok háládatlanok, de azaz lesznek a köztársaságokban élő emberek is. Példa rá a new yorki római katolikus magyar hitközség. Kovács Lajos plébános ur ugyanis nehéz küldetésben járt Kanadában. Most visszajött. És hívei az ő fáradozásait még egy kis ünnepi lakomával sem ismerték el.

Egy amerikai házaspár különváltan él, mert nem szeretik egymást, illetve mindegyikük a másiktól hiszi, hogy nem szereti. Sokáig nem látják egymást. Végre a new yorki Broadwayn a véletlen összehozza őket. A férjben feléled a régi szerelem. Sugárzó szemmel odasiet a feleséghez. És az asszony — egy rendűrt felkér, védéné meg őt „amaz ember” tolkodásával szemben. A férj azonban nem tágit, biztosítja az asszonyt szerelméről és ennek jeléül felajánlja neki bankbetétjének felét. Az asszony boldogan mosolyog s legott férje karján lejt tova. — S amit itt most leirtunk, nem mese, hanem tény, száraz tény, elszomorító adalék ahhoz, hogy csak a dollár köti az embert az emberhez.

AMERIKAI DOLGOK.

HANGTALAN PUSKAPOR. A Massachusetts állambeli Springfield határában néhány magasrangú katonatiszt és a kormány által kiküldött szakértők jelenlétében próbát tettek a Maxim Percy Hiram által feltalált és a kormánynak megvásárlás céljából felajánlott dörrénei nélküli puskaporral. A próba fényesen bevált. A hangtalan puskaporral tett lövések ereje olyan, mint az eddig használt puskaporé. Ezzel az újfajta puskaporral tett lövés éppen csak annyi zajt csinál, mint az üres fegyver kakasának csattanása.

A TEHETSÉGES FIU. Hagen bécsi lelkész nagyon megunta már a fiának öt is különös színben feltűnő garázdálkodását, éppen azért hajójegyet vett neki és 60 dollárt nyomva a markába, utnak eresztette Amerikába, ahová megérkezve, az ifjú a tengeri betegség következményeit gyógyítandó, kórházba ment. A kórházból aztán a betegség és 25 dollár hátrahagyásával távozott. Kiszabadulása után válogatottabbnál válogatottabb üzleti fogásokkal bonyolította le a mostanában éppenséggel nem könnyű megélhetés kérdését, míg most végre aztán beletört a bicskjája egy meglehetősen különös műveletbe. Könyvüreléből a Keresztény Ifjúsági Egyesület második avennéi főképzületében kapott itt New Yorkban szállást, ami arra volt neki jó, hogy lakótársának ruháját ellopja és hogy Newarkba ruhájék, ahol isteniütszetelet tartott Schaur lelkész templomában. Onnan aztán visszatért, de itt New Yorkban lakótársának feljelentése leartóztatták s mert nincs senkije, aki kezességét vállalna érte, az ítéletig a Tombsban fog ülni.

METEOR ROOSEVELT KERTJÉBEN. Hétfőre virradó éjjel Oyster Bayben, Roosevelt elnök kertjébe egy meteorok zuhant le. Egy titkosrendőr, aki az elnök őrzésére van kirendelve, látta a lezuhanó meteor s ijedten futott a házba, mert azt hitte, oda fog zuhanni, hogy megmentsse az elnök életét. A meteor azonban csak a kertbe zuhant iszonyu sístergéssel és robajjal. A policista elszégyenkezve ment vissza a kertbe, mert hát a házban minden lélek felébredt a nagy zajra, amit a meteor a kertben s a titkosrendőr a házban csinált, csak éppen Roosevelt Tivadart nem költötte fel egészséges álmából.

BRYAN INDIANAPOLISBAN. A demokrata párt elnökjelöltje nagy kísérettel Chicagóból Indianapolisba utazott, hogy a párt ott Kern Worth János, az alelnökjelöltet hivatalosan értesítse jelöltetéséről. Indianapolisban Bryant és utitársait hallatlan lelkesedéssel fogadták. A demokraták párt elnökjelöltje nagy kísérettel Chicagóból Indianapolisba utazott, hogy a párt ott Kern Worth János, az alelnökjelöltet hivatalosan értesítse jelöltetéséről. Indianapolisban Bryant és utitársait hallatlan lelkesedéssel fogadták.

A SZTRÁJK KÖVETKEZMÉNYE. Birminghamból sürgönyöztek, hogy a sztrájkterületen egyre folynak a csunyábbnál csunyább ortvámadások. Így egy Clayton nevű nem unio-munkást, mikor az a Sayreton-bányába sietett, eddig ismeretlen tettesek orozva hátulról három revolverlövésessel megsebesítették. Morrisban a Louisville és Nashville vasút sínjeit felrobbantották. A sztrájkolóknak aztán a bányatulajdonosok azzal feleltek, hogy valamennyiüket katonaság segítségével kilakoltatták a munkaházakból. A kirendelt katonaság parancsnoka kijelentette, hogy ha három nap alatt nincsen rend, akkor kihirdeti az őstromállapotot, hogy a polgárokat lefegyverezhesse.

ROSENBLÓM RABLÓ. A Minnesota állambeli St. Paulból sürgönyöztek, hogy a Yellowstone Parkban egy szál rabló nyolc turistákkal megrakott kocsit feltartóztatott és kirabolt. Allítólag 6000 dollár készpénzt szedett el tőlük és 4 lovat hajtott el. A rabló után egy szakasz katonaságot küldtek.

A ROSENBLÓM-GYILKOSSÁG. Lapunk mult számában megirtuk volt, hogy a Johnstowni ügyesség 1000 dollárt tüztött ki Rosenbloom Sándor fejére, aki atyjának, Rosenbloom J. Sámuelnek, egy windberi kereskedőnek meggyilkolásával van vádolva. Most a

Maryland állambeli Baltimoreban a meggyilkolt Rosenbloom felesége és leánya vallomást tettek. Azt mondják, hogy Rosenbloom Sándor bevallotta nekik, miszerint meggyilkolta édesapját, de hogy a holtestet hova tette, arról nem szólt. A Rosenbloom-féle ke-rekedésben nagy utazó-böröndök is állottak raktáron s nem lehetetlen, hogy atyja holtestét csakugyan ő gyömöszölte be abba a kofferbe, amelyben a New Jersey állambeli Camden mellett az öreg Rosenbloom hulláját megtalálták. A gyilkosságból kifolyólag New Yorkban letartóztatták az Adler-testvéreket, Józsefet és Lajost, az öreg Rosenbloom unokaöccseit.

MÁGLYÁT JÁTSZANAK. A new yorki West 69-ik utcában két olasz gyermeknek kedve szottant maglyát játszani. De a maglyához áldozat is kell. Becsalták hát egy pénzecze Bar-bogle Jánost, összekötötték a kezét, azután petróleummal megöntözték egy halom újsgót, meggyújtották és a kis fiút rálőtték a tüze. A fiu arczán és kezén súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a két olasz gyermeket letartóztatta.

OSZTRÁK VENDEG. Az osztrák-magyar haditengerészet egy kapitánya, Herman Hungó Amerikába jött tanulmányra. Szerdán a kapitány tiszteletére a Rail Road Club fényes bankettet rendezett.

NINCS MUNKA. Azok, akik a kanadai kormány abbéli figyelmeztetésére nem hallgattak, hogy az országban nincsen munka, keserves idöket élnek. Saskatchewan államban több száz aratómunkás munka nélkül lézeng.

TART A SZTRÁJK. A Louisiana állambeli New Orleansban a Lane-féle szövögyári munkások sztrájkja egyre tart. Egyik fél sem enged, söt a gyár vezetősege még a felajánlott választott bíróságot is visszautasította.

SZÉNÁNYÁSZOK. Az Alabama állambeli szénányász-sztrájk egyre tart. A szénányászok szövetségének alelnöke azonban már tárgyalásokba bocsátkozott a bányatulajdonosokkal s a sztrájk megszüntetésére alapos a kilátás.

PÉNZ! PÉNZ! PÉNZ!

Miképp kell a megtakarított pénzt befelveztetni.

A drótnélküli telefon (Radio Telephone) bá-mulába érti meg Amerikát és, pedig itt már megszokták a csodásnál csodásabb találmányokat is. A drótnélküli telefon valóságos forradalmat idézett elő s néhány év múlva a drótnélküli telefon fogja uralni az egész világot: a tengert, a szárazföldet, a lovegőt.

A találmány kiaknázására alakult részvénytársaság már most is haszonnal dolgozik s tavaly óta fizet minden részvényesnek osztalékot. Ez a haszon évről-évre nagyobbodik olyannyira, hogy néhány év múlva egy-néhány részvény szép vagyont fog jelenteni. Az amerikai pénzvilág gyorsan felismerte ezt s így a főtársaságnak alárendelt két újabb részvénytársaság alakult most: a Great Lakes Radio Telephone Co. és a New England Radio Telephone Co., mind-egyik egy-egy millió dollár alaptökével.

Ez új társaságok alakulása valószínűvé teszi, hogy egy részvény, mely most csak tizenhét dollár 50 cent, néhány hét múlva huszonöt dollárba fog kerülni. De lehetséges az is, hogy, mihelyt még néhány új társaság alakul, RÉSZVÉNYEK EGYÁLTALAN NEM LESZNEK KAPHATÓK TÖBBÉ.

Aki tehát pénzt a LEHETŐ LEGJÖVEDELMESZEBB MÓDON AKARJA GYÜMÖLCSÖZTETNI, vásároljon részvényeket, amíg egyáltalán kaphatók s amíg egynek ára csak tizenhét dollár 50 cent.

Aki ez óriási vállalatról bővebbet akar tudni, olvassa el lapunk harmadik oldalán levő kimerítő felvilágosítást. S aki azután részvényeket akar venni, töltsse ki az alábbi szelvényt, vágja ki, tegye a pénzzel együtt borítékba és küldje erre a címre: THE ELLSWORTH COMPANY, 43-49 Exchange Place, NEW YORK.

Form for THE ELLSWORTH COMPANY with fields for Name, Street, No., Town, State.

A NAGYVILÁGBÓL.

VILMOST BALESET ÉRTE. A németek császártját a Wilhelmshöhe mellett szerencsétlenség érte. Allítólag leestett volna a lováról és kitérte a lábát. Emiatt a szeptemberre tervezett Metz melletti császárgyakorlatok is elmaradnak. A hir eddig hivatalosan sem meg-cáfolva, sem megerősítve nincsen.

LEÉGETT VÁROSRÉSZ. Lapunk mult számában említettük, hogy Konstantinápolyban vasárnap rettenetes tűz ütött ki s hogy 1500 ház lángban áll. Mikor a tüzoltóság látta, hogy nem képes a dühöngő elemet megfékezni, arra szorított csupán, hogy annak to-majorjedését megakadályozza. Hyen módon aztán vége is lett a tűznek más-félnapos pusztítás után. Összesen 2000 ház égett le porig. Közel 7000 ember lett hajléktalan.

AZ ÚJ SZULTÁN. Abdul Azis marokkói szultán seregét Mulai Hafid trónkövetelő, a szultán öccse szétverte. Marokkó népe ekkor Mulai Hafidot ki-kialította szultánnak. Az új szultán és főemberei esküt tettek, hogy az európa-ikat védelemben fogják részesíteni.

LÁZADÓ LEGÉNYSÉG. A Tom-corpi nevű német szénzállító hajó legénysége a bresti kikötőben fellázadt. A tüzet kioltotta a kázanban és horgonyt vetett. A német konzul a hajóra ment, hogy a vizsgálatot megejtse. A legénység a konzul előtt kijelentette, hogy a hajó rongált állapotban van, szerintük nem bírja ki a tengeri utat s addig, amíg a szükséges javítások el-nincsenek végezve, ők azon a hajón el-nem indulnak.

ELGÁZOLT KÖVET. Az Egyesült Államok mexicói követét Mexiko városban súlyos baleset érte. Egy biciklista elgázolta a város legforgalmasabb utcáján. A követnek eltört a karja és az arczán szenvedett súlyosabb ter-mészetű zúdásokat.

ÁZSIAI ÁLLAPOTOK. Zia bej, a török titkos rendőrség egykori főnöke a hirtelen politikai változások után megszűnt a hatalmas és rettegett ember lenni, csak gyűlölt maradt, mert minden szörnytetet, ami az ő hivataloskódása alatt történt, neki tudtak be. Zia bej most Londonban van és ott elmondta, hogy ő csak vak eszköz volt a szul-

tán és környezetének kezében. Életével játszott volna, ha a szultán palotájából érkezett parancsokat végre nem hajto-tta volna. Az ő hivataloskodása alatt 170, nagybárára előkelő családból származó törökök kellett eltűnnie. El-mondta aztán azt is, hogy loptak Tö-rökországban. Így például szerinte Izzet pasa közel nyolczmillió dollárt harácsoltt össze. Maga a szultán 15 millió dollárt tudott összeszörolni, a mit Európában jó helyekre fektetett be. Ezeket a pénzeket a vállalkozóktól kapták és a katonai szállítóktól, termézetesen a kikötött munka vagy szállit-mány rovására. Mindezeket a dol-gokért a felelősséget természetesen ő reá háritották s neki menekülni kellett.

MEGHALT A NAGYKÖVET. Né-metszág washingtoni nagykövete, Sternburgi Speck Armin báró egy roz-szul sikerült operáció következtében Heidelbergben meghalt.

TOLSZTOJ BETEG. Egy Szent-Pétervárról beérkezett kábelbírógöny szerint Tolsztoj Leo gróf súlyos beteg. Tekintettel a gróf agg korára, felgy-gululására alig lehet számítani.

Advertisement for RÓTH JOZSEF, UJDONSÁGI, 125-2 UTEZA, PASSAIC, N. J.

Advertisement for J. D. Moskowitz, OHIO ALLAM KÖZKEDVELT BANKARA ES HAJÓUGYÖKNE, KÉT BANKHÁZ, KÖZJEGYZŐI IRODA.

Advertisement for THE YOUTH NATIONAL BANK OF CONNELSVILLE, Pa.

Advertisement for ALADAR MAKRAY, 327 E. 13th St., NEW YORK CITY.

Advertisement for DEUTSCH TESTVÉREK BANKHÁZA, 319 East Houston St., New York.

Large advertisement for Wolf Brothers & Co. Bankers and Brokers, 100 Broadway, New York.

Hazai Dolgok.

Uj zugbankár.

BUDAPEST. Egy hadnagy följelentést tett a főkapitányságon Freund Lipót bankár ellen, akinek a Váci-körút 42. számú házában van bank- és váltóüzlete, értékpapírok elikkasztása és csalás büntette miatt. Az új Neumann, az új Raabot, az új Weiszet tehát Freund Lipótnak hívják. Freund Lipót méltó módon sorakozik a zugbankároknak nemrég leleplezett sorozatához. Neumannékhoz és Raabékhöz hasonló módon végezte machinációját, foszogatni ki a karmába került áldozatokat és járta a haláltáncot a büntetőtörvénykönyv paragrafusai fölött.

A Váci-körút 42. számú házában levő bankiródjából hajtott végre Freund Lipót a zugbankároknak manőverjeit. Volt lapja is, zuglapja: „Finanzieller Herald“ volt a címe. Freund különösen katonatisztekre utazott, akiket főleg házassági óvadékkölesönökkel vitt lépre. Az a hadnagy, aki feljelentette, a múlt esztendőben értékpapírok vásárlásával bízta meg Freund Lipótot és ez elzárta átadott neki három ezer koronát készpénzben. Freund megvette az értékpapírokat, el is adta, de az értük járó pénzt elikkasztotta, s a hadnagnak, ha pénzt követelt tőle, mindig néhány forintot akart adni, majd terminusokat ígért, míg végre a hadnagy türelmét vesztette és feljelentette a zugbankárt a rendőrségen.

Az új zugbankár ügye dr. Keleti rendőrfogalmazó előtt van. Freund Lipót ügyével kapcsolatban érdekes fordulat várható a többi zugbankárok ügyében is: tizennegyedikére beidézte a rendőrség az összes zugbankárokat. Ugyanekkorra beszerelték a börzei értékpapírok kurszsváltozásairól szóló hiteles jelentéseket. Hír szerint annyi kompromittáló adat van a rendőrség kezében az egyszer már letartóztatott zugbankárok ellen, hogy valószínűleg be fog következni másodikban való és végleges letartóztatásuk.

Papszakácsné.

BUDAPEST. Érdekes és feltűnő hamisítványok ügy került a budapesti büntető törvényszék vádtaancsa elé. Két évvel ezelőtt történt, hogy Simák Anna papgazdasszony 20.160 korona erejéig pórt indított volt gazdája, a nyolcvankétéves Demkó János apátplébános ellen. A keresetlelemben elmondotta, hogy husz esztendőig szolgált a becsületesen és önzetlenül a plébános, akinek nem volt olyan óhaja, amit ne teljesített volna. Bérént husz esztendőn át nem vette ki, azért, hogy öreg napjaira legyen miből megélnie. Két évvel ezelőtt azonban baj történt. A plébános rokonsága — ugymond — attól félt, hogy ő teljesen hatalmában tartja a lelkeszt s így esetleg őket ki fogja nullázni az örökségből. Nem nyugodtak addig, amíg őt ki nem dobták, minden krajczár végkielégítés nélkül, a parochiáról. Miután neki husz évi szolgálataiért husz ezerszáztötven korona jár, ezt az összeget kívánta megilletetni.

A papgazdasszony póre javában folyt, amikor két tanu jelentkezett, akik meglepő vallomást tettek. Elmondták, hogy felkereste őket Bobula János, a plébános rokona és anyagi javakat ígért nekik, ha azt vallják, hogy az Anna sohasem szolgált a plébánosnál és hogy — süket. Hogy miért kellett konstatálni azt, hogy az Anna süket, az nem derült ki a poriratokból. Tény, hogy a tanuk leleplezése alapján úgy a plébános, mint Bobula ellen hamis tanúzásra való rábírást megindították az eljárás.

Az ügyész később a pap ellen elejtette a vádat. A vádtaancs most foglalkozott azokkal a kifogásokkal, amelyeket dr. Zoltán Géza védő, a vádirat el-

len benyújtott s az eljárást azon a címen, hogy a tanuk nem lényeges körülményre tettek vallomást, Bobula ellen is megszüntették. Az ügyész a határozat ellen felfolyamozást jelentett be a táblához.

Százegy évet élt.

BUDAPEST. A minap meghalt egy asszony, aki a legjobb egészségben százegy évet élt. A sorsnak ezt a kiválasztottját öz. Rogozán Zakariásnének hívták, aki arról is nevezetes, hogy csak halála előtt pár nappal betegedett meg és mindvégig megvolt a szellemi frissesége és a normálisnál alig gyengébb látó- és hallóképessége. Az asszonyt igen sok dédunoka is gyászolja.

Az anyós.

BUDAPEST. Néhány hónappal ezelőtt tragikus családi dráma történt. Rubes Mihály vidéki szőlőbirtokos beállított a külső Dévényi-úton töle elválva lakó feleségéhez és elakarta szállítani az ingóságait. E közben össze szólalkozott anyósával, Morvai Lajosnéval, aki durván reátámadt. Rubes haragjában revolvert rántott elő s az anyósát agyonlőtte, feleségét pedig súlyosan megsebesítette. Aztán, mintha mi sem történt volna, nyugodtan, szivarozva eltávozott. Azonnal letartóztatták. A vádtaancs Rubest halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt vád alá helyezte.

A szerelem bolondjai.

BUDAPEST. Az utóbbi időben két nyilvános házbán követtek el szerelemföltésből merényletet az otlakó rendőri felügyelet alatt álló leányok ellen. Az egyik szerelmi dráma a Rózsa-utcai nyilvános házbán játszódott le, ahol Szekeres Ferencz iparossegéd rálőtt szeretőjére, azután pedig önmaga ellen fordította a fegyvert. Ugy a leány, mint Szekeres csakhamar kigyógyultak sérüléseiből. A letartóztatott Szekeres ellen a kir. ügyész indítványára gyilkosság kísérletének büntette miatt indult meg a büntvizsgálat. A seblázbán fekvő leány a kórházban történt első kihallgatása alkalmával terhelő vallomást tett Szekeres ellen, akit ezen vallomás alapján vizsgálati fogságba is helyeztek. Most aztán váratlan fordulat történt ebben az ügyben. A leány a reggeli órákban kihallgatásra jelentkezett Krezsák dr. vizsgálóbírónál s visszavonva seblázas állapotában tett terhelő vallomását, kijelentette, hogy Szekeres őt nem fenyegette lövéssel és szándéka sem volt őt megölni. Az elkeseredett szerelmes afeletti bánatában, hogy ő nem akart a tisztességes utra térni, öngyilkos akart lenni. Mikor szobájában a revolvert elővettotta s hirtelen magára lött, ő rávetette magát s a dulakodás közben elsült fegyver a keze ujját megsebeszte. A tényállás ezen beállott változása következtében a vizsgálóbíró a felvett jegyzőkönyvet beteszte a vádtaancsához azzal, hogy most már nem gyilkosság kísérletéről, hanem csak gondatlanságból okozott könnyű testi sértésről lévén szó, Szekeres további fogvatartására nincs törvényes ok. A másik szerelmi drámának a Vörösmarty-utcai mulatóház volt e hét elején a színhelye. Itt Papp János táviratkihordó lőtt rá szeretőjére, akin súlyos sérülést ejtett. Papp János ellen Krezsák dr. a saját beismerő vallomása alapján elrendelte az előzetes letartóztatást ugyanezek gyilkosság kísérletének büntetéseért. Ezt a határozatot a vádtaancs is helybenhagyta.

Pánszláv — nem pánszláv.

ALSÓKUBIN. Több lap szerint Árvamegye tavaszi közgyűlésén a tót többség elhatározta volna, hogy a megye hivatalos lapja ezentúl tót szöveggel is kiadassék. Ez a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert az idén tavaszi közgyűlés még nem volt és mert a kérdéses határozatot még 1905. november 30-án hozták és pedig azért, mert a Hivatalos Értesítő, mely eddig kizárólag magyar nyelven jelent meg, több község bírása nem értette. E határozatot annak idején a belügyminiszter jóváhagyta. Egyébként Árvamegye törvényhatósági többsége éppen nem nevezhető pánszlávnak, mert épp az 1907. október végén megéjtett megbízottsági választásokon a 35 bizottsági tag közül csak 2 pánszláv érzelmet választottak meg. Mindez különben az akkori alispánnak, a most főispánná kinevezett Bulla Györgynek érdeme, akinek mindig az volt a célja, hogy a magyar állameszmét megerősítse a megyében.

Életunt emberkerülő.

BAJA. Egy jól irányzott lövéssel véget vetett meghasonlott, örömtelen életének Seevald Béla nyugalmazott középiskolai tanár. Embergyűlölő egyedülvalóságban élt évek óta és az utóbbi időben a buskomorság jelei mutatkoztak rajta. Öngyilkossága előtt levelet küldött a királyi közjegyzőnek és a levélben ezer koronát küldött, hogy holttestét szállítsa Gothába és égettesse el. Különös végrendekezésének utolsó pontjában azt kívánja, hogy az elégett hamvakat hozassák vissza és szórják a Duna hullámaiba, hogy emlékének nyoma se maradjon.

Bankgyár a szénapadlason.

FÜLÖPSZÁLLÁS. Egy névtelen feljelentés érkezett a főszozabíróhoz, hogy Téglás Sándor gazda és egész családja hamis pénzeket gyárt. A csendőrség a feljelentésre vizsgálatot tartott Téglásék házában és a szénapadlason meg is találta a bankgyártásra használt prést és több bankjegynek fénykép után készült üveglemezeit. A szobabíró lefoglalta a prést és a többi eszközöket. A ravasz bankgyártókat, Téglás Sándort, feleségét és fiait, Téglás Bélát és Józsefet pedig letartóztatta.

Megváltozott város.

GYÖRSZIGET. Itt többé már nem folyik egybe a Duna, Rába, Rábca és Györsziget nincs többé. Ahol néhány évvel ezelőtt még vígan hömpölygött a Rábca és fenyegette árvízveszedelemmel Győr várost és a vármegyét, ott egy-két év múlva pompás park lesz, házsorok épülnek és az egykori vízmeder fölött kulturális élet fakad. Hatalmas munkát végeztek itt a Rábca meder betöltésével. A rakonczatlan Rábca új mederbe szorították s egy szerszemenkorra ártalmatlanná tették.

A győri árvédelmi munkálatokra, melyek a fejlődő, erős kultúrájú vidéki város külső képét is egészen megváltoztatták, most tették fel a koronát. Olyan technikai munkát produkáltak, melyhez fogható még Magyarországon nem végeztek. Egy 200 tonna súlyú vashidat teljes egészében hajókra rakva elszállították régi helyéről, hol fölöslegessé vált, egy új meder fölé. A győri Rábca-hidat vitték így el a Rábca, Rábán és a Dunán át az új Rábca mederbe.

A hidelszállítás egész héten át lekötötte Győr közönségének érdeklődését és sokan jöttek Győrbe, különösen mérnökök Budapestről, Pozsonyból és az ország minden részéből, hogy a gyönyörű technikai bravurnak, az első magyarországi hidáthelyezésnek tanui legyenek.

A hatalmas vashidat előbb hidraulikus sajtókkal felemelték 160 cm. magasságra, aztán alája álltak teherszállító hajókra e célra épített négy fapírmással. A hajókban a hid sulyának megfelelő mennyiségű víz volt, ezt azután kiszivattyúzták, mire a hajók néhány centiméterrel felemelkedtek a vashidat. Az állványpiramisok a hidat belső harmadának négy végpontján

tartják és úgy vannak megkonstruálva, hogy a hid terhe gyenletesen megoszlik a teherszállító és egyenként 3000 métermázsá súlyképességű hajók minden részén.

Több ezer főre menő közönség lelkes, viharos éljenése mellett indult el az így felemelt vashid új helyére. Horgonyzással vontatták, kézi erővel. Gyönyörű volt ez a látvány. Egész sereg uriember, meghatva a technika imponáló erejétől, kivette a munkások kezéből a kötelet és húzta a hidat a Rábca felé.

A hid a késő esti órákig eljutott a Rábca árapasztó torkolatáig, innen reggel tovább vitték a sziget-révfalusi közúti hidig, mely felett a szó teljes értelmében átcsuszatták és úgy vitték az új Rábca-meder felett levő hidőre.

Aruló véryomok.

HAJDUDHÁZA. Egy paraszt suhancz kirabolta a község legvagyonosabb parasztgazdáját és azután meggyilkolta. Gorgyán Miklós 38 éves gazdálkodó a szerencsétlenül járt, akit Péntek Sándor nevű suhancz meggyilkolt és kifosztott. A parasztfiu két ízben kísérelte meg a gyilkos merényletet. Először nem sikerült. A hatalmas testű parasztgazda elbánt vele és mikor a csendőrségre akart menni, hogy feljelentést tegyen támadója ellen, az elvetemült gyilkos hátulról újból rátámadt és kilenc késszurást mért áldozatára. Azután kikutatta a halott zsebeit, magához vette pénztárczáját és mint aki jól végezte dolgát, hazament. A gazda holttestét még az éjszaka megtalálták és nyomban megindították a nyomozást, amely eredményre vezetett. Véryomok voltak a földön, a kerítésen és ezek elvezettek a gyilkos lakásáig. Péntek ugyanis véres kezét a kerítéshez dörzsölte és úgy akarta hirtelenében megtisztítani. A csendőrség elfogta.

Nem tagadta bűnét, bevallotta, hogy azért gyilkolta meg Gorgyánt, mert azt hitte, hogy nagy összegű pénznek van birtokában. Az elvetemült gonosztevőt beszállították a debreczeni ügyészhez fogházába.

Kigyuladt vasúti hid.

KASSA. A kassa—tornai vasúti vonalon csak a véletlen mentett meg egy személyvonatot a legborzalmasabb katasztrófától. A vonalon egy vasúti hid kigyuladt és lánggal égett éppen akkor, midőn a Kassa felé haladó vonatnak át kellett volna haladnia rajta. A vonatvezető teljes gőzt eresztett a gépbe és sikerült átröpítenie a vonatot a már összeomló hidon. Csak az utolsó kocsi esett áldozatul. A hid akkor omlott össze, amikor éppen az utolsó kocsi ment keresztül rajta. Szerencsétlenség nem történt, mert az utolsó kocsi teherkocsi volt és nem ült rajta senki. A forgalmat átszállással tartják fenn a vonalon. — A magyar államvasutak igazgatósága a szerencsétlenségről a következő jelentést adta ki: A kassa—tornai vonalon Enyiczke és Nagyida állomások között egyik fahid eddig ismeretlen okból kigyuladt és a 8402. számú személyvonat kilenczedik kocsija alatt összetört, minek következtében hét kocsi megrongálódott. Az utasokban és alkalmazottakban sérülés nem történt. A pályát helyreállították, úgy hogy a forgalom akadálytalanul folyik. Szigorú vizsgálat van folyamatban.

A rendőr gyilkosa.

KOLOZSVÁR. Azoknak a dnhaj legényeknek bűnyűgyében, akik a Hóstát nevű külvárosban egy éjjelen Péterffy rendőrt agyonlőttek, Gócs Jenő dr. bíró befejezte a vizsgálatot. Balogh József, Osváth Pál, Hegyi István fegyverkövác-szakértők megvizsgálták azt az öt revolvért, melylyel a köteleességüket

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET - - NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANG UZIGANYZENE.

FIGYELEM! FIGYELEM!
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohányunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tízcentes csomaghöz adunk egy ticketet. Mi készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi ticketjeinket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTÖBBET GYŰJTIK, és pedig:
ÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TICKETÉRT.
TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TICKETÉRT.
TIZENÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 750 TICKETÉRT.
HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETÉRT.
A mi dohányunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból importált friss mag után mi magunk termeljük.
ALEXIS PERÉNYI
TOBACCO COMPANY
P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG, PA.
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

FIGYELEM, MAGYAR NŐK!
NÉZZÉK MEG EZT A KÉPET, MELY
EZÜST ERSZÉNYT
ÁBRÁZOL, VALÓDI, LEGFINOMABB EZÜSTBŐL KÉSZÜLT
ERSZÉNYT.
EZÜSTBEN MEGÉR ANNYIT, AMENNYI AZ ÁRA.
BŐVEBBET A JÖVŐ SZÁMBAN.

SZOMORU NAPOK.

REGÉNY.

Írta: Jókai Mór.

[Tizedik folytatás.]

A nő és a férfi mintegy megigézve teljesíté parancsait.

Köpenyét letéve, karesu, idomzatos termetet látott az idegen, mely férfiak nagyon is gyöngédnek tetszett, kezei finomak és fehéreknek látszottak, a mint a nyugtató poharat elvette.

— Ez valami asszony, — suttogta a hóhér neje Ivánnak, gyanusan össze-vont szemöldökei alól kémelve az ismeretlen. Azután közelebb lépett hozzá s jól szeméi közé nézve, mondá neki:

— Galambom, maga úgy látszik, hogy nem jó járásban van. Kit keres? — A gazdát, — felelt az idegen röviden, s a tűzhelyre könyökölt.

— Maga tán azt gondolja, hogy ez a ház vendéglátó, hogy úgy a város vége esik.

— Nem gondolom, szép asszony. Itt Zudár gazda lakik, a becsületes révész-mester.

— Révész-mester! — No, igen; aki ebből a világból a másikba átszállítja az embereket.

— Honnan ismeri a gazdát? — En sohasem láttam, hanem azért jól ismerem. Most nem lehet vele beszélni, ugy-e bár, mert már imádkozni ment; rendszeren egy óráig szokott imádkozni, s az alatt nem jó öt háborgatni. Önök is azért húzódtak ki ide a konyhába. Ön, szép asszony, Zudár uram felesége, nemde, s ez a fiatal ember itt a legénye. Én jól ismerem önöket is.

— De hát maga kicsoda? Szóljon. Mit akar? — Kérdé a nő szorongva.

— Azt majd megmondom a gazdának odabenn, ha elvégezte ájtatoskodását. Mielőtt lefeküdnék, ki szokta sütni puskáit; akkor majd bemegyek hozzá. Üljön le addig mellém. Nézze, elférünk ketten is a lőcán, beszélgessünk egy-egy másról.

Az idegen leemelte kerek kucsmáját fejéről, s hosszú, fekete haja tömött fürtökben göndörült alá vállaira.

— Ez nő. Ez nő, — suttogá egymásnak Iván és a háziasszony.

Az utóbbi már most merészebben közelített a rejtélyes alakhoz, s helyet foglaltva mellette, elkezdte vele beszélni elegyedni.

— Mi dolga lehet magának az én urammal? — Ejj, kedves, jó asszony. Maga is mindig mást kérdeget, mint amit kellene. Ahelyett, hogy azt kérdezné tőlem, nem vagyok-e éhes, vacsoráltam-e már? Pedig erre igen hamar tudnék felelni.

A nő felkelt nagy duzzogva, s valami faliszekrényből egy tál lepényt vett elő, s az idegen elé hozta.

— Ha nem utál a bakó tányéráról enni, uram!

— Ejj, hagyja azt. Hátha én magam is az vagyok.

— Ah, persze. Ezekkel a fehér, puha kezesekkel; nem is olyanok, mint-ha férfi kezei volnának.

De amit e szavakat kimondta, egyszerre el is sikoltotta magát a néember, mert a tapogatózott fehér kacskók egyike úgy megszortolt vastag, husos tenyerét, hogy esontjai is ropogtak bele.

— Ez férfi, hogy a sátán vigye el, férő — suttogta a nő sziszegve Ivánnak. — Olyan a keze, mint a vasfogó.

Az ismeretlennek igen jó étvágya volt. Hagyott is, nem is a tányér fenekén valamit.

— Ejj, pedig ezt tán nem is kellett volna mind elfogyasztanom. Alkalmasít valaki számára volt eltéve, aki még ninesen itthon.

— Oh, csak tessék. Mi már mind vacsoráltunk.

— Tehát senki sem hiányzik a családból? Vannak önnek gyermekei? — Igen, — felelt a nő, de szeméit nem merte az idegenre emelni. — Van egy leányom.

— Tulajdon, saját gyermeke? — A nő tévólváza kétszer is az idegenre tekintett, a szó kétszer is megakadt a torkán:

— Igen, saját gyermekem.

— Hát több legénye nincs Zudár gazdának, csak ez az egy?

— Nincs. Minek volna?

— Hogy győzheti másodmagával a mesterségét? Hisz annyi mindenféle dolgot ad.

— Lelkem! Ne beszéljen a hóhér mesterségéről.

— Miért ne? Üzlet az is, mint a többi. Csak olyan tisztességes, mint akármi más. Sőt annál jövedelmesebb, minthogy olyan kevés ember adja rá magát. Látja, én nekem éppen ez a szenvedélyem. Én most csak azért jöttem, hogy ha megegyezhetem Zudár gazdával, megveszem tőle mesterségét, amit ön úgy utál, szép asszony.

A hóhér neje bámulva és kételkedve nézett a beszélőre, s gyanakodva hebegte:

— De ilyen fiatal ember letéve? — Oh, galambom, ne gondolja ám, hogy én minden, a mesterséggel járó alkalmatlanságban gyönyörűségemet akarom találni; én tartani fogok több segédet, magam benn a városban lakom, ott ülök az első vendéglőkben, kávéházakban; ki mondja rólam, hogy mi vagyok? Gavallér vagyok. Csak akkor lépek hivatalomba, ha megillető nyakajlás vár reám: valami csinos nyakazás s más eféle. Oh, én nagyon vigan fogok élni mellette.

Zudárné úgy érzé, hogy testét borzongatja valami. Nem mert az idegenre többet pillantani.

— Hanem ez baj, hogy nincs több most egy legényüknél. Ugy látszik, önök nagyon elhanyagolták ez üzletet. Azt restelem. Nehéz lesz újra jó lábra állítani. Nem is volt több ez egynél?

— Volt. Igen, — rebegé önkénytelen kényszerítve Zudárné.

— Hát azt miért eresztették el? — Kérdé az ismeretlen, miáltal a tüzől egy paraszt rántott ki finom mutatoujjával, azt puha tenyerébe felkapta, megrázogatta, s kisdéd pipájába helyezte.

A nő és Iván egymás szeme közé néztek, mintha összeszólalkoznának adandó feleletért, azután a nő sebesen válszolt:

— Elment maga jószántából, megutálta a szép mesterségét.

— Hm. Bohó ember lehetett. Hát azután jobb dolga van most?

— Azt nem tudom, — felelt durcásan a néember, — én csak nem járhatok valamennyi elment legényem után, hogy mi lett belőle? Megunta s mást kezdett.

— Önnek tökéletesen igaza van, szép asszony. Nem minden ember való erre a mesterségre. Kell már arra valami hajlammal lenni az emberben. Én például soha sem fogadnék meg olyan embert, aki valami börtönben nem ült még, aki egy öt-hat évet két-három ízben ki nem töltött a hüvösben; mert a többi mind visszakivánozik a szép társaságokba, mindjárt a városban akar lakni. Mindjárt azon sóhajtozik, hogy ő érte kár, hogy ő nagyon jó ehhez az állapothoz. Az ilyen embereket nem szeretem.

— Aki erre a mesterségre való, az már korán kimutatja a foga fehérét! azok a gyerekek, akik a verebek szeméit kiszurják, akik a denevérekét szétfeszítik, akik a kis kutyákat szeretik nyállal lövöldözni, azokból lehetne jó legényeket nevelni nekünk.

— Az való igaz.

— Hallja, maga valami hóhér fia lehet, hogy úgy ismeri az állapotokat.

— Eltalálta, bizony az vagyok; az apám is az volt, az öregapám is; firől-fira szállt nálunk a mesterség.

— Hová való?

— Lengyelországban, Rochowban lakik az apám. Ugy-e, venni észre beszédemen, hogy lengyel vagyok?

— De az arczán is.

— Megosztotunk a bátyámmal; ő a rochowi mesterségét kapta, engem pedig kézpénzzel kifizetett, hogy keressek magamnak másutt állomást. Én azt hallottam, hogy a hétfalusi gyepester már megunta a hivatalát; öreg ember, ugy-e bár? No, no, maga bohó menyecske, azért ne förtyanjon fel. Elég öreg embernek van szép, fiatal felesége. Aztán nem baj az. Csak azért kérdeztem, hogy öreg ember-e, mert akkor valószínűbb, hogy inkább kíván nyugalomra térni.

— Biz' ifjú; annyira utálja az a mesterségét, mint ahogy csak valaki méltán utálhatja azt.

— Pedig az nagyon mulatságos. Én sokszor bementem Lembergbe, gavallérosan felöltözve, mellőtvel nyakkendőben, arany óraláncczal, kis halhéjpálczikával a kezemben, elbolondítottam két-három asszonyt, bevezettettem magamat a legfényesebb társaságokba; s az volt azután a mulatság, mikor megtudták, hogy ki vagyok? Hahaha! Mint sápadtak el az emberek, hogy álltak hajuk szála az ég felé.

— Nem ugratták meg azután?

— De biz' egyszer egy fiatal kadét párbajra is kihívott. Magasabb rangú tisztnek nem illett ilyen emberrel megívni, azok legfeljebb kiugrattak az ab-

lakon. Ez egy magyar fiú volt, akinek meg is ígértem, hogy megjelenek a kitűzött helyen. De biz' az várható rám sokáig. Szeretek vért bocsátani, de csak úgy, ha engem nem bánthatnak.

Mind a hárman kacagtak ez ötleten.

— De hallják csak, még folytatása is van ennek a mesének. Az én apámnak az a jó szokása volt, hogy senkit sem szeretett úgy legényül fogadni, mint szokott katonát. Tudta, hogy az ilyen fajta ember nem kívánczik a világra. Hát egyszer ki toppan be hozzá, este késon, sárosan, rongyosan? Az én hadapródom, aki velem párbajt akart venni. A szeretője miatt rálött a kapitányra s emiatt szökni kellett a szegénynek.

A nő és Iván önkénytelen rezzenéssel néztek egymás szeme közé.

— Képzeltetik, hogy kacagtam szegény fiún, ahogy megismerem. Valahányszor elém került azután, mindig azt kérdeztem tőle: „no, hát vivünk-e párbajt?” Nem is állhatta sokáig a veszt, megszökött harmadnapra, s nem tudom, hová lett szegény? Bizonyosan föbelőtték azóta.

— Ha még nem tették is, aligha van messze tőle, — szölt Iván.

— Sz-sz-sz! — sziszegett a néember feddő figyelemzetéssel.

— Az ismeretlen nem látszott ezt észrevenni.

E perczben hangzottak a bakó ablakából a lövések. Éjszakára mindig ki szokta löni fegyvereit, hogy azokat újra megtöltse. Attól tart, hogy nappal valaki hozzájuk férhetett s vagy a golyókat szedte ki, vagy a löport nedvesítette meg. Nem érzi magát biztonságban saját házában, s szobája ajtaját be szokta zárni, mielőtt lefekszik.

— No, most beszélhet vele, ha akar, — mondá a néember. — Majd mindjárt kijön a leánya, szokás szerint vizet visz be neki éjszakára, attól beizenhet, hogy itt van és szólni akar vele.

Nemsokára nyílt az ajtó, egyik kezében égő méccsessel, másikban ivergőszóval kilépett rajta a holdféhér leánya; olyan esendesen, mintha félne zajt költeni; szép szöke fúrte le voltak már bontva éjszakára s szabadon rzedvezték sima hovállain, apró, meztelen lábcskái csak csókolni látszottak a földet, nem rajta járn.

Az ismeretlen bámuló gyönyörrel nézte a szende gyermeket, ki őt nem látszott észrevenni a félhomályban, midőn mellette elshubant, a tornácra keresztül sietve a kutra.

— Ez a kedgy tulajdon gyermeke, szép asszony? — Kérdé az ismeretlen, bátor sasszeméit a nő szeméibe villantva.

— Igen, tulajdon gyermekem.

— Milyen szöke, és milyen halavány. A néember kacagott.

— Én pedig milyen barna és milyen piros vagyok.

És azután újra kacagott.

Az ismeretlen arca mélyen elpirult. Esküdni lehet rá, hogy nő! Ez a szemérem pirja az arczon.

Néhány percz múlva visszatért a gyermek, a felt korszóval kezében.

— Kedves leánykám, — szólította meg őt az idegen nyájas, szeretetteljes hangon.

A gyermek összererezett.

— No! mi ijedezel? — förmedt rá a néember. — Nem hallod, hogy ez az ur beszélni akar veled? Jól féj, leharapja az orrodot.

Azzal durván megkapta a gyermek kezét s oldalántá őt az idegenhez.

Az gyöngédén megismogatta a leánya fejcskáját.

— Ne félj tőlem, kis leánykám, semmit se félj. Hogy hívnak?

A néember felelt:

— Böske.

— Ah; minek Böske? Ilyen durva nevet választani ilyen gyöngéd gyermekhez. Elizke, én úgy foglak hívni, hogy Elizke. Egy névből van mind a kettő.

— No, no, csak bolondítsa az ur is, nem eleget bolondítja már az apja? Parasztember leányát Erzsának hívják, meg Böskenek; uri kisasszonyok neve Eliz, Lizinka. No, erre ne hallgass, te! Hanem erjed be és mond meg az apának, hogy egy ur van itt Lengyelországból, aki mindjárt akar vele beszélni, hát addig le ne feküdjék.

A gyermek felve csuszott ki az idegen kezéből, ki alig akarta elereszteni apró kezeckéit és sietett apja szobájába.

Az idegen rendbeszedte öltözetét, haját kétfelől lesimitá halántékaira, miáltal arca szelid, nyájas kellemet von fel, s halkán bekocogtatott az ajtón.

— Szabad! — hangzék belülről a mély, melankólikus hang.

Az ifju ismeretlen benyitott s gondosan becsukta maga után az ajtót.

Amint az ajtón belül volt, egészen eltűnt arczáról az iménti könnyelműség kérdő mosolya; a szilajon hánytvetett fej szeliden hajolt meg; a vékony ajkakon, a fátulózott szemeken áhítóan ihlet vonult el; egész termete keskenyebbnek látszék, vállai összébb húzódtak, melle behajlott; az egész arcz és alak egy kegyes missionarius jellegét viselte magán.

Valóban egy kegyes missionarius állt a bakóval szemben.

A herculesi ember reszketve kelt fel előtte s kezével aggodalmasan keresve leánykája kezét, alig hallható szóval kérdező az idegentől, hogy mit kíván tőle? Talán nem is érthette az, olyan lassan mondta.

[Polytatása következik.]

THE 'STATE BANK'

AZ ÁLLAM BANKJA

378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyeresemény, több, mint \$1,000,000. Betétek több, mint 16,000,000.

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE

— Alapítva 1890-ben. —

Közjegyzői iroda egy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az 6-hazába hitelesítéssel, a legpontosabban és leggyorsabban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED

békebéhez,

1 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsot, segítségül látja el.

MAGYAR, NEM T, L, LENGYEL stb. TOLMAGS MINDIG KEZNEL.

A NAP

A magyar utazás utasbiztosítója, Magyarország legbiztosabb és leggyorsabb társasága. Felvétel szerkesztője: Braun Sándor. Politikai igazgatók: Brody Sándor, Lengyel Sándor és Dr. Kálmár Antal.

A NAP a 48-as számig leggyorsabban kifizeti a 67-as polidai legbiztosabb társasága.

A NAP nemcsak a legkisebb lap, de a LEGOLCSÓBB is. Hírletés Amerika legbiztosabb újságja 4000 Ft. Félrevezető \$2.50. Negyedre \$1.25. Munkatársaságok kifizetése: \$1.25.

A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rökk Seliárd-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS

passaicei pénzküldő budapesti irodája IV., Süte-utca 6. szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉRT közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítottak és konzultatúlag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosággal járok el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMELYESEN ELKISEREM a hajóhoz. UTBAICAZTAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéjébből.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

DEUTSCH FÉSTVÉREK, 319 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal. NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TÁRSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesített.

Bankárok, hajójezők és vasúti, ügyvédi és közjegyzői iroda. Kölcsönkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójezők az összes vonalakra az 6-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Elő Nemzeti Bank, Minersville. Alapítóke \$500,000, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÖTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégebb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árnyalammal. Hajójezők az összes vonalakra a legolcsóbb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultatú hitelesítést beszerzik. Cím: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnei Magyar Amerikai Takarékos Hiteletársulat, Duquesne.

Alapítóke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházának egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójezők és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójezőtársulat. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPÁD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

OHIO ÁLLAM.

PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST CO., Youngstown. Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójezőket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójezők. Bármilyen okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyzülete. Házak, telkek vételére és eladására.

WARADY LAJOS

Hazi peres és katonai ügyek pontos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ 6-HAZÁBA. Az összes hajóvonalak képviselője. HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző.

449 S. Broad St., Trenton, N. J.

Charles R. Kear Harry F. Potter elnök pénztáros.

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuykill-County legőreggebbi nemzeti bankja.

Alapítóke \$50,000.00. Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00.

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

